

Aceasta este o sinteză rapidă și utilă a celor mai relevante informații din curs.

1 Obiectivele învățării

La finalul acestui curs cu durata de 75 de minute, veți fi învățat despre:

- de ce este importantă originea mărfurilor pentru vamă;
- cum funcționează regulile privind originea nepreferențială;
- cum funcționează regulile privind originea preferențială;
- diferitele regimuri preferențiale;
- ce este un exportator înregistrat;
- ce sunt informațiile obligatorii privind originea (IOO) și cum funcționează după ce sunt emise.

2 Originea - introducere

- Metaforic vorbind, originea mărfurilor în comerțul internațional poate fi comparată cu naționalitatea sau identitatea oamenilor.
- Există două tipuri de origine:
  - **Originea nepreferențială** este folosită pentru a stabili originea produselor care fac obiectul oricăror tipuri de măsuri sau contingente tarifare.
  - **Originea preferențială** conferă anumite avantaje tarifare mărfurilor comercializate între țările care au convenit un astfel de regim (reciproc) sau în cazul în care una dintre părți (unilateral) a acordat acest regim în mod autonom. Avantajele includ, de obicei, intrarea mărfurilor la un tarif redus sau cu scutire de taxe.
- Deși toate mărfurile au întotdeauna o origine nepreferențială, ele pot avea, de asemenea, o origine preferențială dacă există un regim preferențial.

2.1 Stabilirea originii

- Originea poate fi conferită produselor obținute în întregime sau produselor prelucrate.
- Regulile pentru stabilirea originii unui produs obținut în întregime sau a unui produs prelucrat sunt stipulate în legislația UE sau în protocoale specifice referitoare la regulile privind originea aferente regimului comercial. Mărfurile pot avea o origine preferențială diferită de originea lor nepreferențială.

2.2 Regulile de listă

- Regulile de listă sunt liste de transformări sau prelucrări care trebuie efectuate în privința materialelor neoriginare pentru ca produsul final fabricat să poată dobândi caracterul originar.
- Regulile prevăzute trebuie aplicate mărfurilor pe baza clasificării lor în Sistemul armonizat (SA). Așadar, înainte de a stabili cărei prelucrări trebuie să fie supus un anumit produs, este necesar să se cunoască clasificarea acestuia.

2.3 Dovada de origine

- Dovada de origine înseamnă documentul justificativ care oferă vămii asigurarea că mărfurile provin dintr-o anumită țară sau un anumit teritoriu.
- Pentru a beneficia de măsurile comerciale preferențiale, trebuie furnizată o dovadă de origine.

2.4 Informațiile obligatorii privind originea (IOO)

- Decizia IOO este o decizie vamală care oferă siguranță legală cu privire la stabilirea originii.
- Un operator economic poate solicita IOO atât pentru originea nepreferențială, cât și pentru originea preferențială. (a se vedea secțiunea 6)

2.5 Cooperarea administrativă

- Pentru ca autoritatea vamală să poată verifica caracterul originar, sunt stabilite proceduri de cooperare administrativă între țările parteneri comerciali.
- Acestea presupun schimburi de informații între autoritățile competente.

3 Regulile privind originea nepreferențială

3.1 Scopul originii nepreferențiale

- Originea nepreferențială este utilizată pentru **aplicarea mai multor tipuri de măsuri**, printre care taxe antidumping, taxe compensatorii, embargouri comerciale, măsuri de salvagardare...

3.2 Stabilirea originii nepreferențiale

- **Obținute în întregime:** mărfurile obținute în întregime într-o singură țară sau un singur teritoriu vor fi considerate ca avându-și originea în țara sau teritoriul respectiv.
- **Produsele prelucrate:** mărfurile în cazul cărora producția implică mai multe țări sau teritorii vor fi considerate ca avându-și originea în țara sau teritoriul în care au fost supuse **ultimei** prelucrări sau transformări **substanțiale și justificate din punct de vedere economic** într-o întreprindere echipată în acest scop.

3.3 Regulile de listă pentru originea nepreferențială

- Regulile de listă aplicabile pentru determinarea originii nepreferențiale a mărfurilor

prelucrate sunt prevăzute în anexa 22-01 la DA.

3.4 Dovada de origine pentru originea nepreferențială

- Poate fi solicitată o dovadă de origine pentru produse pentru a beneficia de anumite regimuri speciale de import nepreferențiale, cum ar fi contingentele tarifare.
- Dovada de origine ia forma unui **certificat de origine** (anexa 22-14 la IA) emis de autoritatea competentă a țării de origine sau de o agenție de încredere.
- Pentru toate celelalte cazuri, nu există o dovadă de origine sistematică care trebuie furnizată, ci numai la cererea autorităților vamale cu ocazia acțiunilor lor de verificare.

3.5 Cooperarea administrativă

- Cooperarea administrativă **se referă numai la aplicarea unor măsuri speciale**. Aceste măsuri speciale se aplică numai dacă a fost instituită cooperarea administrativă și sunt comunicate următoarele:
  - numele și adresele autorităților emitente (a se vedea secțiunea 3.4 de mai sus), împreună cu speciamentele ștampilelor folosite de autoritățile respective;
  - numele și adresele autorităților guvernamentale cărora trebuie să li se trimită cererile de verificare ulterioară a certificatelor de origine.

4 Regulile privind originea preferențială

4.1 Scopul originii preferențiale

- Originea preferențială **poate conferi anumite avantaje tarifare** mărfurilor comercializate între țări. A se reține că, în acest caz, **trebuie să existe un regim preferențial** între UE și partenerul comercial.

4.2 Stabilirea originii preferențiale

- **Obținut în întregime**: conceptul de „obținut în întregime” trebuie verificat în protocoalele specifice.
- **Produse prelucrate**: mărfurile trebuie să fie **suficient** prelucrate pentru a obține caracterul originar. Conceptul de „suficient” sau „însuficient” trebuie verificat în protocoalele specifice privind regulile de origine.

4.3 Regulile de listă pentru originea preferențială

- Regulile de listă aplicabile pentru stabilirea originii preferențiale a mărfurilor prelucrate sunt specifice fiecărui regim preferențial și sunt **stipulate în protocoalele aferente** privind regulile de origine.

4.4 Regulile de toleranță pentru originea preferențială

- Pe lângă regulile de listă, se pot aplica, de asemenea, reguli de toleranță atunci când se stabilește originea preferențială. Acestea **permit** producătorilor să **utilizeze anumite cantități de materiale neoriginare**. Totuși, ele nu pot fi folosite pentru a depăși cantitățile specificate în regulile de listă. Și în acest caz, regulile de toleranță sunt specifice fiecărui regim și sunt prevăzute în protocoalele aferente privind regulile de

origine.

4.5 Cumulul

- Cumulul este termenul utilizat pentru a descrie un sistem care permite produselor provenite din țara A să fie ulterior prelucrate sau adăugate la produsele provenite din țara B ca și cum ar fi provenit din țara B.
- În acest caz, nu este nevoie ca produsele să fie „suficient prelucrate” așa cum se specifică în regulile de listă. Totuși, ele trebuie să fie prelucrate mai mult decât „insuficient”.
- Acest lucru poate fi aplicat numai dacă statele au reguli identice privind originea.
- Cumulul bilateral este un tip de cumul de bază care este comun tuturor regimurilor preferențiale. Alte tipuri de cumul sunt, de exemplu, cumulul diagonal, regional, total și extins.

4.6 Regulile de transport

- Atunci când un produs este exportat din țara exportatoare în țara importatoare, acesta își va păstra caracterul originar în măsura în care sunt respectate anumite reguli legate de transport (i se permite să tranziteze printr-o țară terță, este permisă divizarea transporturilor, ce dovezi ale tranzitului sau ale nemodificării sunt necesare? etc.). Aceste reguli sunt definite în detaliu în protocoalele privind regulile de origine ale regimurilor preferențiale specifice.
- Pentru Sistemul generalizat de preferințe (SGP), regulile se bazează pe un principiu al nemodificării care permite depozitarea și divizarea transporturilor într-o țară de tranzit.

4.7 Dovada de origine preferențială

- Dovezile de origine iau forma specificată în regimurile preferențiale respective.
- Acestea pot fi fie **certIFICATE DE ORIGINE** emise de o autoritate competentă a țării de origine, fie **atestate de origine** furnizate chiar de către exportator.

4.8 Cooperarea administrativă

- **Cooperarea administrativă este comună tuturor regimurilor de origine preferențială.** Aceasta reprezintă cadrul de cooperare între autoritățile competente ale țărilor partenere, care le permite să verifice dacă regulile sunt aplicate în mod corespunzător.

5 Tipuri de regimuri preferențiale

5.1 Regimuri comerciale unilaterale

- Prin regimurile comerciale unilaterale, Uniunea acordă preferințe țărilor în curs de dezvoltare, pentru acces la tarife reduse sau cu scutiri de tarife pe piața Uniunii. Tratatamentul preferențial este nereciprocal.

5.1.1 Sistemul generalizat de preferințe (SGP)

- **SGP reformat al Uniunii** este prevăzut de Regulamentul nr. 978/2012. Sistemul oferit de diverse țări donatoare și regulile de origine ale acestora sunt fundamental diferite. De exemplu, mărfurile care respectă condițiile SGP al SUA nu respectă neapărat și condițiile SGP al UE.
- Există trei variante principale ale sistemului:
  - **Regimul SGP standard/general**: oferă eliminarea **parțială sau totală a tarifelor** pentru două treimi din toate categoriile de produse.
  - **SGP+**: oferă **eliminarea completă a tarifelor**, în principiu pentru aceleași categorii de produse ca cele acoperite de regimul general.
  - Totul în afară de arme (**EBA**): acordă **țărilor cel mai puțin dezvoltate (LDC) acces scutit de taxe și fără contingente pentru toate produsele, cu excepția armelor și munițiilor**.
- Ca dovadă de origine, exportatorul trebuie să furnizeze un **atestat de origine**. Exportatorul trebuie să fie exportator înregistrat (**REX**). Aceasta înseamnă că trebuie să fie înregistrat în sistemul REX de către autoritatea competentă a țării de origine. Perioada de tranziție le permite țărilor beneficiare să continue să folosească, în anumite condiții, certificatul de origine, formularul A, până la sfârșitul lunii iunie 2020.

5.1.2 Măsurile comerciale autonome (ATM)

- Uniunea utilizează diferite tipuri de **măsurile comerciale autonome** pentru a acorda preferințe cu **titlu temporar** diferitelor categorii de țări, ținând seama de situația lor specifică. Astfel de măsuri sunt oferite, de exemplu, Balcanilor de Vest.

5.1.3 Țările și teritoriile de peste mări (TTPM)

- **TTPM nu fac parte din teritoriul vamal al Uniunii**. Totuși, ele sunt **legate în mod constituțional** de patru state membre (Danemarca, Franța, Țările de Jos și Regatul Unit).
- UE acordă **preferințe comerciale unilaterale tuturor produselor** originare din TTPM. În scopul definirii originii, **TTPM sunt considerate un singur teritoriu**.
- Originea poate fi dovedită cu un certificat de circulație, EUR.1 (emis de autoritatea competentă a țării de origine).

5.2 Acordurile bilaterale și multilaterale

- În numele UE, Comisia Europeană negociază și pune în aplicare acorduri comerciale bilaterale și multilaterale cu țări din afara Uniunii.
- Majoritatea acordurilor comerciale multilaterale ale UE sunt coordonate prin intermediul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC).
- Acordurile de liber schimb (ALS) pot fi bilaterale sau multilaterale, în funcție de numărul țărilor implicate.

6 Informațiile obligatorii privind originea (IOO)

6.1 Luarea deciziei IOO

- Pentru a solicita o decizie IOO, operatorul economic trebuie să **depună cererea** la autoritatea vamală **unde** este **stabilit** sau **unde** va fi **utilizată** IOO.
- Autoritatea vamală verifică dacă operatorul economic are un număr EORI și dacă cererea are legătură cu utilizarea prevăzută a deciziei IOO sau a unui regim vamal.
- Cererea nu este acceptată dacă există sau a fost deja depusă o cerere identică de către același solicitant sau în numele său.
- Dacă sunt necesare informații suplimentare, se va cere solicitantului să le ofere.
- Dacă toate condițiile sunt îndeplinite, autoritatea vamală ia decizia și informează solicitantul.
- Decizia IOO este obligatorie pentru autoritățile vamale ale tuturor statelor membre, precum și pentru titularul deciziei. Decizia este valabilă timp de maximum 3 ani de la data la care produce efecte.

6.2 Gestionarea deciziilor IOO

- După luarea unei decizii IOO, aceasta poate fi anulată, poate înceta să mai fie valabilă sau poate fi revocată înainte de sfârșitul perioadei de valabilitate de 3 ani. O decizie IOO nu poate fi modificată.
- **Anularea** unei decizii IOO:
  - O decizie IOO este anulată dacă a fost luată pe baza unor informații inexacte sau incomplete primite din partea solicitantului.
  - Titularul deciziei are dreptul de a fi ascultat înainte ca decizia IOO să fie anulată.
  - Anularea produce efecte de la data la care decizia inițială a produs efecte.
- **Încetarea valabilității**:
  - O decizie IOO încetează să fie valabilă:
    - dacă nu mai este conformă cu legislația ca urmare a adoptării unui regulament nou sau a încheierii unui nou acord;
    - dacă nu mai este conformă cu Acordul privind regulile de origine instituit în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) sau cu notele explicative sau cu un aviz privind originea adoptat pentru interpretarea acestui acord.
  - Decizia IOO încetează să fie valabilă din momentul în care nu mai este conformă cu legislația.
- **Revocarea** unei decizii IOO:
  - O decizie IOO este revocată dacă nu mai este compatibilă cu o hotărâre a Curții de Justiție a Uniunii Europene
  - Titularul deciziei are dreptul de a fi ascultat înainte ca o decizie IOO să fie revocată.
  - Revocarea intră în vigoare la data publicării dispozitivului hotărârii în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.
  - Comisia Europeană poate adopta decizii prin care să solicite statelor membre să revoce decizii IOO pentru a asigura stabilirea corectă și uniformă a originii mărfurilor.

- **Prelungirea utilizării** în cazul în care decizia IOO încetează să mai fie valabilă sau este revocată
  - Titularul deciziei poate avea dreptul să solicite o perioadă de utilizare prelungită. Scopul concesiiei este de a evita ca operatorii economici să fie afectați în mod negativ din cauza unor circumstanțe pe care nu le pot controla. Utilizarea prelungită nu poate fi aplicată pentru o IOO legată de export.

*A se reține că aceasta este o sinteză rapidă și utilă a celor mai relevante informații din curs. Numai legislația Uniunii Europene din Jurnalul Oficial al Uniunii Europene este considerată autentică.
Comisia nu își asumă nicio responsabilitate sau răspundere cu privire la instruirea oferită.*